

Nærings og Fiskeridepartementet

postmottak@nfd.dep.no

06.01.2014

BERGEN

Forslag om videreutvikling av produksjonsbegrensningssystemet (MTB) Høringsinnspill fra Marine Harvest

Regjeringen Stoltenberg sendte et forslag om endringer i produksjonsbegrensningssystemet på høring i august. I dette forslaget skisseres fire mulige endringer av dagens regime:

1. 0-alternativet hvor vi fortsetter med dagens ordning.
2. Innføring av rullerende gjennomsnittlig MTB med samme størrelse på tillatelses-MTB som i dag (normalt 780 tonn, med unntak av i Troms og Finnmark hvor en matfisktillatelse til oppdrett av laks, ørret og regnbueørret er på 945 tonn).
3. Innføring av rullerende gjennomsnittlig MTB med reduksjon i tillatelses-MTB som tilsvarer antatt økning i potensiell produksjon, f.eks. 5 pst.
4. Valgfritt for enkeltaktører om de vil fortsette med dagens ordning eller gå over til rullerende gjennomsnittlig MTB med reduksjon i tillatelses-MTB på f.eks. 5 pst.

Vårt forslag:

MHN foreslår at dagens ordning (Alternativ 1) opprettholdes, men at det basert på denne ordningen blir gitt en klar retning om en forutsigbar årlig MTB-vekst på 3-5 over ti år. Denne veksten bør kobles mot miljøindikatorer og evalueres løpende.

I dette brevet vil Marine Harvest utdype vårt forslag til videreutviklingen av produksjonssystemet og kommentere på de fire foreslåtte endringene.

› Marine Harvest ASA	OFFICE Tordenskioldsgate 8-10 0160 Oslo	PHONE +4721562031	FAX +47 21562001
	POSTAL P.O. Box 1086, Sentrum 0160 Oslo	MAIL Marte.Grindaker@marineharvest.com	WEB http://marineharvest.com

Kommentarer til beregningene som ligger til grunn for forslagene

Dagens system med en fast MTB gjør at oppdretterne til enhver tid må sørge for å holde seg under grensen på 780 tonn per konsesjon i de fleste fylker utenom Troms og Finnmark som har en MTB på 945 tonn per konsesjon. Fisken settes i sjøen når den er mellom 75 og 500 gram, og slaktes når den veier mellom 4 og 6 kg. Hvor fort laksen vokser, avhenger av forhold som fiskehelse og -velferd, føreffektivitet og sjøtemperaturer. Laksen vokser mest på sensommeren og tidlig høst, og i oktober-november er biomassen i sjøen normalt tett oppunder MTB-grensen. Det er vanlig å sette ut smolt om høsten og om våren, og det vil naturlig nok være mindre biomasse (tonn) i anlegget når fisken er ung enn når den er slakteklar. Dermed er det vanskelig å utnytte den tildelte MTB fullt ut gjennom hele året.

Beregningene gjort av Kontali og Sintef, som ligger til grunn for Høringsbrevet fra det daværende Fiskeri- og Kystdepartementet, viser til en produksjonsvekst på 3-5% fra en maksimal utnyttelse av dagens system:

“Innenfor dagens regime ligger det et uforløst potensial for økt produksjon. (...) Utredningen sammenligner den produksjonen næringen på sikt vil klare å hente ut med dagens tildelte kapasitet, med den produksjonen næringen på sikt vil oppnå med rullerende gjennomsnittlig MTB. Her finner utredningen at det vil være marginal forskjell. Imidlertid vil næringen sannsynligvis raskere klare å hente ut potensialet for økt produksjon med rullerende gjennomsnittlig MTB.”¹

Det er imidlertid viktig å merke seg at næringen i dag ikke utnytter det eksisterende MTB-systemet fullt ut. I snitt ligger den nasjonale utnyttelsen på 82%². Tilsvarende tall for Marine Harvest Norway (MHN) er 89%. Ved fortsatt produksjonsoptimalisering, ser Marine Harvest for seg å kunne utløse 8-10% høyere produksjon innen dagens system.

Rullerende gjennomsnitt-MTB vil gi økt produksjon, fordi man da vil kunne ligge over 780/945 tonn deler av året. Vi vurderer at denne veksten vil være i størrelsesorden 7-8% for MHN sin produksjon, og antar at det vil være omtrent tilsvarende for andre selskap. Næringen vil enklere og raskere komme opp i full utnyttelse av et rullerende regime enn av dagens regime, fordi man lettere kan tilpasse seg temperatur og biologi.

En innføring av rullerende gjennomsnitt-MTB på dagens nivå, vil etter våre beste vurderinger innebære en produksjonsøkning på 15-18%. Denne økningen vil komme i tillegg til produksjonsøkningen som følger av de grønne konsesjonene, på 4,5%.

Havbruksnæringen har et enormt potensiale til å spille en viktig rolle for fremtidig verdiskaping og produksjon av sunn og klimavennlig mat i Norge, men det krever en god forvaltning og kontroll på de biologiske forholdene. Denne næringen har i flere land fått

¹ Kontali analyse og Sintef fiskeri og havbruk

² Beregninger gjort av Fiskeri- og Havbruksnæringens landsforening.

erfare at for rask vekst og for lite kontrollressurser kan innebære dramatiske konsekvenser. MHN vil derfor advare mot at man lar et ønske om kortsiktig vekst gå på bekostning av en langsiktig bærekraftig utvikling.

MHN mener det er åpenbart at en produksjonsøkning på om lag 20% over en svært kort periode og på et biologisk ugunstig tidspunkt, vil gi næringen et større fotavtrykk. Situasjonen når det gjelder lakselus' påvirkning på villfisk og sykdomsspredning mellom lakseanlegg er per i dag ikke god nok til at den norske næringen er rustet for en slik vekst.

Kommentarer til de fire skisserte forslagene

Med bakgrunn i opplysningene over, vil Marine Harvest derfor advare Regjeringen mot å innføre gjennomsnittlig rullerende MTB, som skissert i forslag 2 i høringsbrevet fra FKD. Vi ønsker å beholde dagens ordning, som skissert i forslag1 i høringsbrevet.

Innføring av en tilsvarende ordning, men med en «reduksjon i tillatelses-MTB som tilsvarer antatt økning i potensiell produksjon, f.eks. 5 pst.» vil støtte på de samme biologiske problemstillingene som vi har pekt på for forslag 2. Vi vil også peke på at det vil være vanskelig å beregne og å komme til enighet om hvor mye MTBen da skal reduseres når den skal baseres på den «antatte økningen i potensiell produksjon» - der vi observerer at det er nokså stor usikkerhet om beregningene i dag.

Videre vil vi fraråde at man går inn for en modell der ulike selskap kan velge mellom to ulike systemer. Mange vil da velge gjennomsnitt rullerende MTB, fordi det vil være økonomisk lønnsomt på kort sikt, noe som i praksis vil innebære økt produksjon på et miljømessig lite gunstig tidspunkt på året. Flere parallelle ordninger vil føre til en unødig byråkratisering, og det er også mulig å se for seg at det vil gjøre koordineringen og samarbeidet mellom ulike selskap i samme områder vanskeligere.

Vårt forslag:

MHN foreslår at dagens ordning (Alternativ 1) opprettholdes, men at det basert på denne ordningen blir gitt en klar retning om en forutsigbar årlig MTB-vekst på 3-5 over ti år. Denne veksten bør kobles mot miljøindikatorer og evalueres løpende.

MHN mener dessuten at havbrukskommunene bør få tildelt inntekter fra den langsiktige volumøkningen. Ved samme MTB-prising som i dag vil dette gi en forutsigbar inntekt på 260

millioner³ første år til havbrukskommunene, deretter gradvis økende. Kommunene bør også få anledning til å ta et etableringsgebyr for å tilrettelegge for nye lokaliteter i kommunen.

Vi bidrar gjerne med ytterligere bakgrunnsinformasjon hvis ønskelig.

Vennlig hilsen,

Alf-Helge Aarskog

ADMINISTRERENDE DIREKTØR
MARINE HARVEST GROUP

Ragnar Joensen

ADMINISTRERENDE DIREKTØR
MARINE HARVEST NORWAY

³ Basert på slaktevolum i Norge 2012, 3% årlig økning per år i ti år. Dette gir kommunene en inntekt på 260 millioner til havbrukskommunene første år, og gradvis økende per år i ti år.
